

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΙΔΡΥΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ: ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ,
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΚΔΟΣΗ ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Β')

ΑΡΙΘ. 710 (ΦΥΛ. 20)

Σάββατο, 14 Νοεμβρίου 1920

*** **ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ** ***
ΤΟΥ ΑΘΗΝΑΪΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΥ:

ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

ΕΚΛΕΧΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΓΡΗΓΟΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΖΑΚΥΘΙΝΟ ΜΑΝΤΗΛΙ
ΚΙ' ΑΛΛΑ ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΔΗΜΟΣΘ. ΒΟΥΤΥΡΑ

ΤΡΙΑΝΤΑΔΥΟ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΒΙΔΙΟΥ

Η ΤΕΧΝΗ Ν' ΑΓΑΠΑΣ ΚΑΙ ΠΩΣ ΓΙΑΤΡΕΥΕΤΑΙ Η ΑΓΑΠΗ
(ΜΕΤΑΦΡ. Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ)

ΠΙΕΡ ΛΟΥΗ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΒΙΛΙΤΩΣ
(ΜΕΤΑΦΡ. Γ. ΦΤΕΡΗ)

— Τυπώνονται τώρα και θ'άναί έτοιμα —
— στο τέλος του Νοέμβρη —

★ ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ★

ΣΩΣΤΑ ΛΟΓΙΑ

Δέν είναι όμως έργον τής Κυβερνήσεως άπλώς ή άνόρθωσις έρειπιων και ή αποκαταστασις άδικηθέντων. Είναι ανάγκη να καταβληθῆ επίσης προσοχη, όπως πάσα συντελεσθείσα πρόδος μείνη κτήμα του λαού. Δέν πρέπει να ταστευθῆ ότι άνόρθωσις σημαίνει προηγουμένη γενικήν κατάρριψιν παντός, τι άνηγρόθη κατά τα τελευταία έτη. Χρειάζεται προς τουτο όχι μόνον καλή θέλησις, αλλά και άπαλλαγή από προκαταλήψεων. Όχι καταστροφον παντός, τι έγένητο, αλλά διάκρισις των επιβλαβών μέτρων από των άγαθών, τουτο πρό παντός πρέπει να είναι το πρόγραμμα τής Κυβερνήσεως. Αναγνωρίζομεν ότι θα ύπάρξουν οι μέλλοντες νάντιδράσουν, οι καταδικάζοντες γενικώς πάν, τι συνετελέσθη κατά την περίοδον, καθ ήν ή Έλλάς εκυβερνήθη υπό του κ. Βενιζέλου. Έργον όμως των Κυβερνήσεων δέν είναι να ύπακούουν μόνον εις τας γνώμας του λαού, αλλά και να επιβάλλουν τας άντιλήψεις των εις τους μη ειδότας. Πρό παντός, καθήκον των Κυβερνήσεων είναι να μη επιτρέπουν να χαθῆ έδαφος κερδηθέν, εις βάρος τής άμαθείας. Είναι άναμφισβήτητον, ότι κατά τα τελευταία έτη έδαφος έκερδήθη πολύ και συνετελέσθη πρόδος μεγάλη εις το εκπαιδευτικόν ζήτημα. Προκαταλήψεις έπολεμήθησαν επιτυχώς, νέαι ιδέαι έπεβλήθησαν και ή εκ τής εφαρμογής τούτων πείρα έπεισε και δυοπιστούντας πριν προς πάσαν μεταβολήν. Ουδεις τώρα δικαιούται νάγνοση την συντελεσθεισαν πρόοδον, καταδικάζων και καταρριπτων άνεξετάστως πάν, τι έγένητο υπό τής Κυβερνήσεως του κ. Βενιζέλου. Είναι δικαίον να άκυρωθῆ πάσα ένεργεια άδικος ή παράλογος. Αλλά είναι άδίκημα διά την χώραν ή ματαιώσις ενός έργου πραγματικώς άγαθού και ή εγκατάλειψις των καρπών του.

Η νέα Κυβέρνησις, διά να ύπηρετήση τον τόπον, πρέπει να έμπνέται από πραγματικώς προοδευτικώς ιδέας. Ακύρωσις των πραχθέντων υπό τής προακόχου της δέν πρέπει να σημάνη όπισθοδρόμησιν και επάνοδον εις προλήψεις, οι οποια ειχον παταχθῆ. Η Κυβέρνησις όφείλει να μη παρασυρθῆ εις ακρότητας και να μην άποδεχθῆ ως αρχήν γενικήν τας παλαιάς άντιλήψεις, έφ' όσον αυται και άντεπιστημονικαι είναι και επιβλαβεῖς. Έάν είναι πραγματικώς προοδευτική, όπως έλπίζομεν, δέν έχει να φοβηθῆ κανένα. Και περισσήν δύναμιν διαδέτει, και ο λαός αισθάνεται την ανάγκην Κυβερνήσεως ισχυράς. Ούτε πρέπει να πι-

στεύση, ότι είναι ανάγκη να ύποχωρήση εις τινα ζητήματα, διά να δυνηθῆ να εργασθῆ εις άλλα, και ούτε θα είναι μικρά ζημία διά το Έθνος ή εγκατάλειψις έδαφους εις την άμάθειαν, ώστε να νομισθῆ ότι επιτρέπεται αυτή χάριν διασώσεως οιουδήποτε αγαθού. Η πρώτη Κυβέρνησις του κ. Βενιζέλου δέν εκλονίσθη διόλου όταν επέβαλε τας άντιλήψεις της εις το εκπαιδευτικόν ζήτημα, διότι ο λαός την περιέβαλε διά τής έμπιστοσύνης του. Με την αυτήν έμπιστοσύνην, και με μεγαλυτέραν έκδομη, περιβάλλει την νέαν Κυβέρνησιν ο λαός. Δέν έχει, άλλωστε, αυτή να νεωτερίση, αλλά να έμμείνη εις, τι γίνεται μέχρι τουδε, και να άντιστῆ εις ύπρδείξεις και πιέσεις άτομων, άτινα, είτε από συμφέρον άποδύνται, είτε από προκαταλήψην, διά να καταστρέψουν, τι έπετεύχθη.

Η Έλλάς έχει καθήκον να χωρήση προς νέους δρόμους και δέν δύναται να παρουσιάση το μοναδικόν φαινόμενον Κράτους εισελθόντος εις την όδον τής προόδου και επιστρέφοντος προς το σκοτός. Η Κυβέρνησις έχει πολλά ζητήματα να μελετήση. Ας άφήση επί του παρόντος άδικτον το εκπαιδευτικόν και ας ζητήση να πληροφορηθῆ τι έγινε και τι έλπίζεται να γίνη δι' αυτό. Όταν συλλέξη πάντα ταυτα τα στοιχεια, τότε μόνον ας λάβη αποφάσεις. Διότι, ενώ διαστικη λήψις αποφάσεων επί του ζητήματος δύναται να ζημιώση τα μέγιστα την χώραν, μικρά σχετικώς άναβολή δέν θα βλάψη σημαντικώς, και αν εν τέλει άποδειχθῆ — όπως ουδεις και έλάχιστα γνωρίζων το ζήτημα πιστεύει, — ότι ή γενομένη κατά τα τελευταία έτη εργασία δέν ήτο άφέλιμος διά την χώραν.

Έφημ. «ΠΟΛΙΤΕΙΑ».

“Υστερ’ από το «Δόν Κιχώτη» στο ΝΟΥΜΑ

Θ' ΑΡΧΙΣΣΙ
 ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ
 ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ
 ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ
 ΡΟΜΑΝΤΩ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ :

«ΤΑ ΔΥΟ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ»

φιλολογικό και λογοτεχνικό γεγονός πρώτης γραμμής στην εποχή μας.

LA MARONITE
 ★★★★★ ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΟΧΟΝ ΛΙΚΕΡ ★★★★★
 ★★ Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΤΟΠΟΙΪΑΣ ★★
 ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ
 ★★★★★ ΔΙΑΡΚΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 70. — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 14-37 ★★★★★
 ΓΡΑΦΕΙΑ: **Θ. Γ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ**

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Β')

Σάββατο Ἀθήνα, 14 Νομβρίου 1920

ΑΡΙΘ. 710

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Ο ΝΟΥΜΑΣ: Ἡ πολιτικὴ ἀλλαγὴ καὶ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση.
ΛΗΥΡΑΣ: Ἡ ἁγιογύφτρα — Τὰ δάκρυα — Τὰ ὀχτάστιχα.
ΤΥΜΦΗΡΗΣΤΟΣ: Πέρασες.
ΤΑΚΗΣ ΦΙΤΣΟΣ: Ἄνθρωποι.
Γ. ΓΚΙΩΡΗΣ: Σὺν παραμύθι.
ΛΓΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ: Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα.
ΝΙΚ. ΘΕΡΒΑΝΤΗΣ — Κ. ΚΑΡΘΙΟΣ: Δὸν Κιχότης (συνέχεια).

Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΜΑΜΕ. ΠΑΛΛΗΣ: Κοιτάζω.

ΜΕΠΗΣ. ΓΚΙΩΡ. : Τετέλεσται.

Π. ΕΒΡΗΛΗΣ: Μέσα στὴν κάμαρα.

ΠΙΚΡΗΓΚΡΟΜΗΣ: Σὲ δημοσιογράφο.

ΑΠΟ ΒΑΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΟΜΑΔΑ: Ὁ Παλαμῆς γιὰ τὸ Μητάκη. — Σένη φιλολογία. — Ἡ κοινὴ γνώμη. — Χωρὶς γραμματόσημο.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Ὁλος ὁ φωτισμένος καὶ προοδευτικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος περιμένει μὲ ἀνυπομονησιὰ νὰ ἰδεῖ ποιά στάση θὰ κρατήσῃ ἡ νέα Κυβέρνηση ὡς πρὸς τὴν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρύθμιση.

Ἐφημερίδες σοβαρές, ὅπως ἡ «Πολιτεία» καὶ ἡ «Νέα Ἡμέρα», καὶ ὁ «Ριζοσπάστης», συσταίνουσι στὴν Κυβέρνηση νὰ προσέξῃ καὶ νὰ μὴ χαλάσῃ ἓνα ἔργο ἔθνικόν, μιά πρόοδο σημαντικὴ, μιά νίκη πού κερδήθηκε ἀπάνω στὴν πρόληψη καὶ τὴν ἀμάθεια.

Οἱ ἀνώτεροι ἐπόπτες κ. κ. Δελμούζος καὶ Τριανταφυλλίδης καὶ ὁ ἐκπαιδευτικὸς σύμβουλος κ. Γληνός, ἔδωκαν τὴν παραίτησή τους, ξεχωρίζοντας ὅπως διόλου τὴν πολιτικὴν ἀπὸ τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα, ἔτσι πού ἂν θέλει ἡ νέα Κυβέρνηση μπορεῖ ἢ μὲ τὰ ἴδια ἢ μὲ ἄλλα πρόσωπα, νὰ ἐξκολουθήσῃ τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργο. Οἱ δασκάλοι, πού ἀρχισαν νὰ γαποῦν τὴν νέα μὲς γλώσσα καὶ νὰ εἰσθάνονται τὴν ὁρσὴν

τῆς ζωῆς νὰ μπαίνει μέσα στὸ, μουχλιασμένο ἀέρα τοῦ σχολείου, περιμένουν μὲ ἀγωνία νὰ ἰδοῦν, ἂν θὰ ξαναγυρίσουν στὸ μεσαίωνα.

Δὲ θέλουμε νὰ προκαταλάβουμε τὴν Κυβέρνηση στὴν ἀπόφασίν της. Τὴν κάνουμε προσεχτικὴ μόνο, καὶ πρὸ πάντων τὸν κ. Γούναρη, πρὸς ἀπὸ τὴν στάση του στὸ ζήτημα αὐτὸ θὰ κριθεῖ ἀπὸ ὅλον τὸ διανοούμενον κόσμον τῆς Ἑλλάδος. Φρονοῦμε πὺς μπορεῖ νὰ τραβήξῃ στὸ δρόμον πού τραβήξε καὶ ὁ Βενιζέλος, χωρὶς κανένα φόβον. Ἡ κοινὴ γνώμη εἶναι ὄριμη γιὰ τὸ ζήτημα, καὶ οἱ φωνές, πού ἀκούονται ἄρα καὶ κεῖ, ἔχουν ἄλλα ἐλατήρια, πού δὲ θόρυβουσι νὰ ξεσκεπαστοῦν. Μὰ ἐλπίδες πολλὰς δὲν ἔχομε. Ἡ ἐπιδρομὴ τοῦ Μεσαίωνα στὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, φαίνεται ἀπὸ τὰ πρόσωπα, πού ἀρχισαν νὰ μπαίνουν ἐκεῖ μέσα. Περιμένουμε γιὰ νὰ κρίνομε. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι πολιτικόν, εἶναι ἔθνικόν.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

Η ΑΓΙΟΓΥΦΤΡΑ

Νύχτα βαθειὰ καὶ κρύο μὲς στὸ σήμερι.
Μὲ πλάκωσε, μὲ πνίγει τὸ σκοτάδι.
Λυδὸ καρβουνάκια σβυοῦνε στὴ γωνιά,
"Ὁξω θοριάς καὶ παγωνιά.

Καὶ κλαίνει δυὸ πεντάρφανα, πεινᾶνε,
κι ὄλο ρωτᾶνε: — Μάννα, σὰν πού νᾶναι
τέτοια νυχτιά ὁ πατέρας μας ἀπόψε;
Μάννα, λίγο ψωμάκι κόψε!

Ματώνει καὶ σπαράζεται ἡ καρδιά μου.
Καὶ πού νὰ τῶρω τὸ ψωμί, παιδιά μου;
Βγαίνω στὸ δρόμον, παίρνω τὸ στρατί,
Μά, ἢ κάθε πόρτα σφαλιχτή.

Τρέμει ἓνα φῶς μακριά: μού τῶχει στείλει
τῆς Μαυρομαντηλοῦς τ' ἀχνὸ καντήλι.
Ἀῦριο γιορτὴ: Μεγάλῃ τῆς ἡ χάρη,
σ' ἐμέ, τὴ χήρα τοῦ Κλησάρη.

Μπαίνω σκυφτὴ: Μπροστὰ στὴν Ἅγια Πύλη,
λαμποκοπαεὶ τάσημωτὸ καντήλι.
Καὶ γύρου ἀφιερῶματα καὶ τάματα
στῆς Μαντηλοῦς τὰ θάματα.

Μονάχη. Ὁλόγυρά μου ἄλλος κανένας.
Ἐγὼ καὶ τὰ δυὸ μάτια τῆς Παρθένας,
Θεϊκά, γλυκά, ἀπαλὰ καθὼς κοιτάει,
σὰ χαραυγὴ τοῦ Μᾶη.

Τὰ μάτια μου δεξὰ ξερόθ' ὅπως τῶπαιζα,
σταθῆκαν καρφωτὰ στὴν Ἅγια Τράπεζα,
Τ' ἀνάβλεμμά μου ἀντίκρισε καὶ ἐδώρει
λίγο ψωμάκι στ' ἄρτοφόρι.

Κρασιὸ στὸ ἡλάϊ, κοκκινωτὸ σὰν αἷμα!
Κ' ἡ Μεγαλόχαρη, μ' ἓνα τῆς γένμα,
—Τοῦ Γιοῦ μου Σῶμα καὶ Αἷμα, λείει. Δικά σου!
Πάρ'τα γιὰ τὰ παιδιά σου...

Λυγὰν τὰ πόδια : στήν καρδιά μου τρόμος,
Κ' εἶναι βαρὺς ὁ ἀνθρώπινος ὁ νόμος.
Μὰ καὶ ποιὸς νόμος δυνατὸς σὰν κείνο,
τῆς Παναγίας τὸν κῆνο ;

Τὰ πῆρα καὶ τὰ πῆγα σὲ ρημάδι...
"Ὄξω βοριάς: μέσα βαθὺ σκοτάδι
Μὰ ξάφνου ἀνάλαμψε ἕνα φῶς, καὶ νά :
σωπάσανε τὰ δυὸ ἀρφανά.

Κι ὅ,τι δὲ βρήκα κρούοντας τὰ παλάτια,
τῶρα στῆς Μαντηλοῦς τὰ δυὸ τὰ μάτια,
Θεϊκά, ἀπαλά, γλυκά, σὰν ἀπ' ἀτλάζι,
σὰν τῆ δροσιά π' ἀργοσταλάζει.

—▶ ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ◀—

Μιάς ροδογούλας εἶπαν γλυκοχάραμα !
Δὲν ξαίρω πῶς καὶ τί : μέσ στῆ χαρά μου
πλημμύρισαν τὰ μάτια μου καὶ ράντισαν
τις πέτρες χάμου.

Καὶ κάποιο δειλινό : χρυσὸ τὸ ἠλόγεμα !
Καὶ στῶν ματιῶν — δὲν ξαίρω πῶς — τὴν ἀκρι
τῆς θλίψης ἦρθ' ἀπάντεχο κι ἀνάδρυσε
τὸ πρῶτο δάκρι.

Εἶταν κ' ἕνα βραδάκι, κάποιο ἀπόβραδο
ποῦμαθα πρὸ ποτές μου νὰ μὴν κλαίω,
καὶ πόνους καὶ καημοὺς ποὺ μέσα μου ἔρχονται
νὰ μὴν τοὺς λέω.

Κ' ἔμαθα μιὰ νυχτιά, κάποια μεσάνυχτα,
τὸ κλάμα τὰκριβὸ βαθεῖα νὰ κλείνω.
Καὶ δίχως ἕνα δάκριο κὰν νὰ φαίνεται,
δάκρια νὰ χύνω.

—▶ ΤΑ ΟΧΤΑΣΤΙΧΑ ◀—

Πόσο μακριά μου σὰς θωρῶ Λαμπριάτικα μεσάνυχτα,
ποὺ σὰν πρωτάνασα μικρὸς χρυσόπλουμη λαμπάδα,
στὰ παιδικίσια μάτια μου, νᾶρχονται μπρὸς ὀλόνοι.

τὰ οὐράνια μὲ τὰ Χερουβεὶμ καὶ Σεραφεὶμ σὰ νᾶδα.

Σὰ νᾶδα Ἀγγέλων τάγματα νὰ κατεβαίνουν κ' ἔστερα
μέσα σὲ ροδосуγεφα στὰ αἰθέρια ἀπάνου πλάτια,
νὰ συνεπαίρνουν τὸ Χριστὸ κοπάδια ἀστροπερίστερα,
καὶ κείνος μὲ χαμόγελο νὰ μὲ κοιτάει στὰ μάτια !

Γαλήνη ἀπῶψε μέσα μου, σὰ νᾶναι μοναστήρι,
τἀπόβραδο ποὺ ἀντιλαλεῖ γλυκὸς ὁ ἑσπερινός.
Καὶ τῆς ψυχῆς μου ὀλόνοιχο κρατῶ τὸ παραθύρι,
γιὰ νὰ δεχτεῖ τὸν πόνο καθενός.

Μπήτε, πουλιὰ ἀπρόνυχτα: λαλιὲς μοιρολογηστρες,
κι ἀπ' τὸ φτεράκισμα θυβὸς νάχολογαίει ὁ θρόος.
Φωνὲς θλιμμένες ποῦρχεστε, τοῦ πόνου κελαιζήστρες,
καὶ γίνεται ὁ δικός μου πῶ ἀλαφρός.

ΛΑΥΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΔΕΙΛΙΝΑ

ΠΕΡΑΣΕΣ

Πέρασες κοντά μου,
μὰ δὲ μ' εἶδες.
ὦ λευκὴ ψυχούλα,
ποῦ πετᾷς ;...
Ἔλα δῶ κοντά μου,
τις ἐλπίδες,
σὰ γλυκεῖα δροσοῦλα
νὰ σκορπᾷς.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
ἀδερφή ψυχούλα,
σὰν πονῶ νὰ σ' ἔχω
γιὰ παρηγοριά,
τῆ νυχτιά τῆ μαύρη
σὲ ροδάτ' ἀδοῦλα
νὰ μεταμορφώνεις
στὴ φτωχὴ καρδιά!

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κι ὅταν ἡ ψυχὴ μου
μυθικὰ παλάτια
χτίζει στὸ γιαιλό,
καὶ πυργώνει τᾶστρα,
γλυκαπαντοχὴ μου
νᾶσαι σύ, καλὴ μου,
στὸν κρυφὸ καημό.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κι ὅταν τᾶστράνια
τρέμμον στὸ σκοτάδι
καὶ ψυχομαχοῦν,
σὰ φτωχὲς ζωσῖλες,
κλείνουν τὰ ματάκια
στ' ἄγριο τὸ βράδι
κ' ἔρμες ξεψυχοῦν.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κι ὅταν τὸ φεγγάρι
στὸ γλαυκὸ τ' ἀπείρου
νυχτοπερπατεῖ,
κι ἄγρυπν' ἡ ψυχὴ μου
θγαίνει γιὰ νὰ πάρει
μιὰ γλυκεῖαν ἄχτιδα
καὶ νὰ νειρευτεῖ.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
μὲ δροσοσταλίδια
ὅταν ἡ αἰγούλα
ραίνει τοὺς ἀνθούς,
καὶ κρεμᾷ στὰ φύλλα
διαμαντοστολίδια,
καὶ σκορπᾷ τᾶηδὸν
ἕμνους μαγικούς.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κάτω στὰκρογιαλὶ,
ὅταν τὰ καρδία
σκάνουν τὰ πανιά,

γιὰ μακρὰ ταξίδια,
 μὲ τὸ μαξστράλι,
 νάμπουμε κ' οἱ δύο μας
 γιὰ τὴν ξεντειά.

Πέρασες κοντά μου,
 μὰ δὲ μ' εἶδες,
 ὃ λευκὴ ψυχούλα,
 ποῦ πετάς ;...
 Ἔλα δῶ κοντά μου,
 τίς ἐλπίδες
 σὰ γλυκεῖα δροσοῦλα
 νὰ σκορπᾶς !

ΤΥΜΦΗΡΙΣΤΟΣ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

...Κ' ὕστερα, ὁλόκερο ἐκεῖνο τὸ ἀφηνιασμένο μπουλούκι χύμηξε ἀγριεμένο καταπάνω του.

Μερικοί, βλέποντας τὴ γαλήνη ποῦ εἶταν ἀπέραντη χυμένη πάνω στὰ γερά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου του, κὶ στὴν ἀκόμα ἄρχισαν νὰ τὸν γιοιχάρουν γιὰ τίς ἀλλόκοτες κείνες ιδέες, ποῦ τίς ἔλεγε λεύτερα πρὸς τὸ πλῆθος, γύρισαν πίσω ξαφνιασμένοι, σὰν ἀπὸ κάπιο ἀπόμακρο προαίσθημα. Οἱ περισσότεροι ὁμοίως, καὶ εἰντούσαν μέσα σ' αὐτοὺς καὶ πολλές γυναῖκες, χύμηξαν καταπάνω του μανιασμένοι, θρίζοντας φριχτά, χειρονομώντας καὶ κινώντας τὸν ἄλλος ἀπὸ τὸ κεφάλι κὶ ἄλλος ἀπὸ τὰ πόδια, ἄρχισαν νὰ τονε σπρώχνουν δυνατά, νὰ τὸν χτυποῦν, νὰ τὸν φτύνουν κατὰ πρόσωπο, καὶ νὰ τοῦ χώνουν πίσω στὶς πλάτες μικρὰ καρφιά. Ἐπειτα τοῦ δέσανε τὰ χέρια μὲ χοντρά σκοινιά καὶ τοῦ σφίξανε τὰ δεσμάτα μὲ τὴν δύναμη, ποῦ οἱ κόμποι μπαίνανε μὲς στὸ κρέας του. Κὶ ἁλάκερο κείνο τὸ ἱεγλιόκερο οὐρλιάζοντας καὶ χτυπώντας τὰ πόδια του κάτω στὸ χῶμα ἀπὸ χάρᾶ, ἐργόντανε μπροστά του καὶ τὸν κοροῖδευε.

Ἐκεῖνος, σὰν ξένος σ' ὅλα ποῦ γινόντουσαν γύρω του, μὲ τὰ μεγάλα ὄνειροπόλα μάτια του καρφωμένα σὲ μακρινὰ πράγματα, φαινότανε σὰ νὰ μὴν ἀκούει οὔτε νὰ βλέπει.

Ἄρχισε νὰ βραδιάζει. Τ' ἀεράκι ἀνάλαφρο περνοῦσε ἀπαλά καὶ κουνούσε ρυθμικά τὰ χλωμοπράσινα φύλλα τῶν δέντρων.

Τὸν διατάξανε νὰ περπατήσει. Καὶ πίσω του καὶ μπροστά, ἀκολουθοῦσε ὁ λαὸς, καὶ τοῦδειχνε τίς σφιγμένες γροθιές του.

Πολλοὶ φωνάζανε :

— Κατάρᾳ στὸν ἄθεο !

— Λυώστε τὸ βρωμερὸ κορμί του κάτω ἀπὸ τίς φτέρες σας !

Πέρασαν ἔτσι ἀρκετοὺς δοόμους, καὶ σὰν ἔφτασαν στὴν κεντρικὴ πλατεῖα, στάθηκαν νὰ σκεφτοῦνε τοῦ ἔπρεπε νὰ τὸν παραδώσουν. Χωθήμανε στριμωγμένοι ἀλληλοβολλώντας καὶ οὐρλιάζοντας σὲ κάτι στενοδρόμια, κ' ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα φτάσανε ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀστυνομία.

Σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς βασανιστικῆς πορείας ὃ κατὰδικὸς οὔτε μιὰ λέξη παράπονου δὲν πρόφερε. Πάντοτε γαλήνημένος, περπατοῦσε ἀνάμεσα σὲ δύο

πυκνὲς σειρὲς ἀγριεμένου πλῆθους, μὲ τὸ μέτωπο ψηλά.

Ὅταν περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα, δεχότανε μὲ ἀνεκφραστὴ σιωπὴ ὅλες τίς θρισιὲς καὶ τὰ περιγέλια τῶν κοριτσιῶν, ποῦ τὸν κοιτούσαν πάντα μὲ συμπόνια καὶ φόβο μαζί, συμμαζευμένα κοντὰ στὶς μαννάδες τους. Εἶδε πολλοὺς φίλους του νὰ τὸν καρσδεύουν καὶ νὰ τονε δειχνουν σ' ὅσους δὲν τὸν ξαίρανε. Ὅλοι ἐκεῖνοι, ποῦ ἄλλοτε τοὺς εἶχε φανερώσει τίς ιδέες του, καὶ τὸν ἔκουσαν πρόθυμα, καὶ ποῦ τοῦ εἶχανε ὑποσχεθεῖ νὰ τονε συντρέξουν, τώρα, κατατρομαγμένοι, εἶχαν ἀνακατευτεῖ κὶ αὐτοὶ μὲ τὸ ἐξαγριωμένο ἐκεῖνο πλῆθος.

Τὸν ἔρριξαν σ' ἓνα σκοτεινὸ ὑπόγειο.

Τώρα πιά, μὲ τὰ μάτια σκεπασμένα ἀπὸ σταγόνες αἵματου, ἄθλιος, ἔλεινός, κ' ἐνῶ ἡ παγωνιά τοῦ θανάτου ξαπλωνότανε σιγὰ - σιγὰ στὰ πονεμένα μέλη του, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ἀνόητο τῆς διδασκαλίας του. Ὁ λαὸς, ποῦ αὐτὸς γιὰ χάρη του εἶχε δουλέψει κ' εἶχε θυσιάσει τὰ καλλίτερα χρόνια τῆς ζωῆς του, γιὰ νὰ τὸν ὀδηγήσει πρὸς τὸ Καλὸ καὶ τὴν Ἀλήθεια, αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ λαὸς τὸν εἶχε δικάσει καὶ καταδικάσει. Πίστευε στὴ δύναμη τῶν φτωχῶν καὶ τῶν σκλάβων, κὶ ὁμοίως οἱ φτωχοὶ καὶ οἱ σκλάβοι τοῦ ἀρνηθήκανε τὴν δύναμή τους. Καὶ τώρα, ἀνάμεσα στοὺς ἰσχυροὺς, ποῦ τόσο πολὺ τοὺς εἶχε μισήσει, καὶ στοὺς ταπεινοὺς, ποῦ τόσο πολὺ τοὺς εἶχε ἀγαπήσει, ἄκουγε κὶ ἀπὸ τούτους κὶ ἀπὸ κείνους τὰ ἴδια λόγια, λόγια πικρὰ καὶ φαρμακερὰ.

Ἐνωσε τὸ μάταιο τῆς ιδεολογίας του.

Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὅλοι κακοί. Τὸ κακὸ εἶναι γεννημένο μαζί τους. Ὅλα ἀθέβαια, ὅλα ἄνοστα, τίποτα τὸ θετικό. Καὶ μοναχὰ ὁ θάνατος, δυνατὸς κὶ ὠραῖος ὑπάρχει.

Κ' ἔλαψε πικρὰ...

Ἐπειτα γύρισε τὴ σκέψη του δέκα χρόνια πίσω. Θυμήθηκε τὸ σπίτι του, τὰ δέξερφια του, τὴν ἀγαπημένη του τὴ μάνα. Πόση ἀηδία τοῦ προξενούσαν ! Κὶ ὁμοίως τὰγαπούσε...

Καὶ θέλησε πῶ πολὺ ἀκόμα νὰ κλάψει, αὐτὸς ὁ δυνατὸς τῆς ζωῆς, καὶ θέλησε νὰ σπαράξει τίς σάρκες μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια, ἀλλὰ ὁ πόνος τοῦ ἔσφιγγε τὴν καρδιά κὶ ὁ θάνατος ἄρχισε νὰ βαθαίνει τὰ βλέφαρά του.

Ἐξῶς ἡ νύχτα ἀπλωνόταν ἀπέραντη. Τὰ βαριά θήματα τοῦ φρουροῦ ἀκουγόντανε ἀνατριχιαστικὰ νὰ χτυποῦνε πάνω στὶς μουχλιασμένες πλάκες — πάτ. πάτ, πάτ ! — καὶ πάλι — πάτ, πάτ, πάτ... — Τίποτα ἄλλο.

Ἔσυρε τὸ κορμί του ἀργὰ πρὸς τὸ παράθυρο.

(Τὸ φεγγάρι τὸν κοιτοῦσε τόσο λυπημένα... Καὶ κάτω ἀπὸ τὸ χλωμὸ ἐκεῖνο φῶς θυμήθηκε καὶ πάλι τοὺς φτωχοὺς, τοὺς ταπεινοὺς, τοὺς βασανισμένους. Ἀναστέναξε βιά, καὶ ἡ καρδιά του πλημμύρισε πάλι ἀπὸ ἀγάπη κ' αἰσθάνθηκε τότε πῶς ὁ κόσμος εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτὸς του καὶ τὰ βασάνια τοῦ κόσμου εἶναι καὶ δικὰ του. Καὶ συχώρεσε ἐκείνους ποῦ τονε βασάνισαν τόσο ἄδικα, κ' αἰσθάνθηκε τὴν καρδιά του νὰ πλημμυρίζει ἀπὸ γὰρᾶ. Καὶ σὰν κάποιος νὰ τοῦ σφύριξε σταθεῖ, πῶς ὁ ἄνθρωπος γενιέται καλὸς κ' ἔπειτα οἱ διάφοροι νόμοι τὸν κάνουνε τόσο ἄγριο.

Ἐπὶ τὰ μάτια του πρὸς τὰ ἔξω. Στὰ ἄκρα χεί-

λια του άνησε τὸ γέλιο κάποιας καινούριας ζωῆς.

Κ' ἐνῶ ἡ νύχτα ἀπλωνότανε ἀκόμα ὄξω, ὁ ἐπαναστάτης ἰδεολόγος ξεψύχησε τόσο γαληνεμένα καὶ τόσο ὁμορφα.....

ΤΑΚΗΣ ΦΙΤΣΟΣ

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιά φορὰ κ' ἔναν καιρό, ζούσανε σὲ μιὰ χώρα μακρινή, πολὺ μακρινή, ἕνας ποιητής, ἐν' ἀηδόνι κ' ἕνα τριαντάφυλλο.

Τὸ τριαντάφυλλο σκορποῦσε γύρω του γλυκεῖα μυρουδιά καὶ τὸν ἴσκιό του τραγουδοῦσε τῆδόνι, καὶ ὁ ποιητής τὰ καμάρωνε καὶ τὰ χαιρότανε.

Μέρες ἀλάκερες περνοῦσε διπλά τους. Περνοῦσαν οἱ μῆνες, καὶ ὀλοένα δυνάμωνε ἡ γλυκεῖα φωνὴ τοῦ ἀηδονιοῦ καὶ τὸ ναρκωτικὸ ἄρωμα τοῦ τριαντάφυλλου πλῆθαινε, καὶ ὁ ποιητής πάντα στὴν ἴδια θέση, μὲ τὴν ἴδια εἰληθητικὴ προσοχὴ περνοῦσε τὶς μέρες του σιμὰ τους.

Μιά μέρα ὅμως ὁ οὐρανὸς θούρκαξε ξαφνικά, ὁ ἥλιος κρύφτηκε πίσω ἀπὸ βαρεῖα μολυβένια σύννεφα, τὸ τριαντάφυλλο μᾶδησε, καὶ τῆδόνι, ἀφοῦ τόνισε τὸ στεγνὸ του τραγοῦδι κοντὰ στὸ ξεφυλλισμένον λουλούδι πέταξε καὶ χάθηκε.

Μοναχὰ ὁ ποιητής ἀτόμεινε. Ἔβρεχε, χιόνιζε, μάγιαζε ὁ καιρός, καὶ τὸ τραγοῦδι τῆδονιοῦ δὲν ἀκουγότανε, καὶ ἀπὸ τὸ τριαντάφυλλο οὔτε φύλλο δὲν ἀπόμεινε γιὰ νὰ θυμίζει τὴν πρωτερινὴ του ὑπαρξή.

Κάποια μέρα, σὰ σταμάτησε γιὰ λίγο τὸ μῆνισμα τοῦ καιροῦ, πῆρ' ὁ ποιητής ἕνα ραβδί καὶ τράθηξε γιὰ τᾶγνωρα μέρη, γυρεύοντας ἄλλο τριαντάφυλλο καὶ ἄλλο ἀηδόνι γιὰ νὰ ζήσει μαζί τους.

Ἐνα βράδι ἔφτασε ἀποσταμένος σὲ κάποιο χωριὸ καὶ κἀθησε νὰ ξεκουραστεῖ. Ἐκπλώθηκε σὲ μιὰ πέτρα πού βρῆκε στὴ στράτα, καὶ ἄφησε τὴ φαντασία του νὰ τονὲ φέρει πίσω, στὰ περασμένα χρόνια, στὴν ὄνειρεμένη καὶ ζουγραφιστὴ του πατρίδα, τὸν καιρὸ πού ζούσαν οἱ δύο του συντρόφοι.

Ἐνα ἀλαφρὸ ἄγγιγμα τὸν ἔφερε στὴν πραγματικότητα. Γυρίζει καὶ βλέπει διπλὰ του ἕνα παιδάκι χλωμό, ἄσκημο, μὰ πολὺ ἄσκημο, μὲ ξεσκισμένα ρούχα, ξηπάλυτο.

Τῶδε καὶ ἀνατρίχιασε. Ποτές του δὲν εἶχε δεῖ τόσο ἄσκημο παιδί. Μὰ καὶ τὸ παιδί σὰν τὸν εἶδε ταράχτηκε. Δὲν εἶχε ποτές του ξαναδεῖ τόσο ὁμορφο παιδάκι.

Ἔστερ' ἀπὸ κάμποσην ὥρα συνήθισε ὁ ἕνας τὸν ἄλλονε καὶ συχάσανε λίγο. Μὰ ὁ ποιητής εἶχε ἀπογορευτεῖ πιά. Ἐνωσε τώρα πὼς οὔτε τριαντάφυλλο, οὔτε ἀηδόνια ὑπάρχουνε στὴ χώρα πούχε φτάσει καὶ πὼς ἔπρεπε ἀπὸ τώρα νὰ γίνει ὁ ἴδιος τριαντάφυλλο καὶ ἀηδόνι.

Μάζεψε ὅλες τὶς γλυκεῖες ἀνάμνησες τῆς πατρίδας του καὶ ἄρχισε ἕνα τραγοῦδι δικό του, τὸ τραγοῦδι τοῦ ρόδου καὶ τῆδονιοῦ.

Μὰ κανεῖς ἀπ' αὐτοὺς πού περνοῦσαν ἀπὸ μπροστὰ του δὲν ἐνωθε, κανεῖς δὲν ἔδωσε προσοχὴ, οὔτε κοινοτάθηκε κανένας.

Ὁ ποιητής, κεντημένος ἀπὸ περιέργεια, ρώτησε τὸ παιδί :

— Αὐτοὶ πού περνοῦνε τί εἶναι ;

— Ἐμπόροι, τοῦτε τὸ ἄσκημο παιδί, καὶ τοῦ ξήγησε τὴ δουλειὰ τῶν ἐμπόρων.

Καὶ τὸ ρώτησε γιὰτί δὲν ἀκοῦν τὸ τραγοῦδι του, μὰ τὸ παιδί δὲν ἤξαιρε τί νὰ τοῦ ἀποκριθεῖ.

Κατόπι πέρασαν ἐργάτες, μαστόροι, παπάδες, πρίγκηπες, ἄνθρωποι λογιῆς λογιῆς, ἄνθρωποι γραμματισμένοι καὶ ἀναπτυγμένοι. Μὰ κανένας δὲ στάθηκε νὰ τὸν ἀκούσει καὶ κανένας δὲν τονὲ πρόσεξε.

Κι ὁ ποιητής ξαναρώτησε τὸ παιδί τί ἄνθρωποι εἶταν αὐτοὶ καὶ γιὰτί δὲ δίνανε καμιά προσοχὴ στὸ τραγοῦδι του. Μὰ τὸ παιδί τὴν ἴδια ἀπάντηση τοῦδινε κάθε φορὰ.

Ὁ ποιητής σηκώθηκε ἀπὸ κεῖ πού καθότανε καὶ τράθηξε παρακάτω μαζί μὲ τὸ ἄσκημο παιδί.

Βρῆκανε μιὰ ταβέρνα ἀνοικτὴ καὶ μπήκανε μέσα. Κ' εἶδε κεῖ μέσα ἀνθρώπους χλωμούς νὰ πίνουν ἕνα μαῦρο ποτὸ, καὶ ρώτησε τὸ παιδί ποιοὶ εἶταν. Καὶ τὸ παιδί τοῦπε πὼς εἶτανε καλλιτέχνες καὶ τοῦ ξήγησε τὴ δουλειὰ τους.

Σὰν τᾶκουσε αὐτὸ ὁ ποιητής νόμισε πὼς βρῆκε τοὺς ἀνθρώπους πού θὰ τὸν ἐνωσαν καὶ ἀρχίνησε πάλι τὸ τραγοῦδι τοῦ ρόδου καὶ τοῦ ἀηδονιοῦ.

Μὰ καὶ πάλι κανένας δὲν τὸν ἐνωσε καὶ κανένας δὲν ἔδωσε προσοχὴ στὸ τραγοῦδι του. Καὶ μὲ τὴν καρδιά βαριά ρώτησε τὸ παιδί γιὰτί δὲν τὸν ἐνωσαν. Μὰ τὸ παιδί δὲν ἤξαιρε τί νὰ ἀποκριθεῖ. Καὶ σὰν ἔβγαινε ὄξω ἀπὸ τὴν ταβέρνα γύρισε νὰ δεῖ τὸ παιδί καὶ τὸ παιδί εἶτανε δακρυσομένο. Τὸ ρώτησε γιὰτί δάκρυσε, καὶ τὸ παιδί δὲν ἤξαιρε τί νὰ ἀποκριθεῖ.

Σμύρνη 3/16.12.1949.

Γ. ΓΚΙΩΝΗΣ

ΑΠΟΨΕ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Τοῦ Στ. Κομμουντάκη

Ἀπόψε τὰ μεσάνυχτα, στὰ ξάστερα τὰ οὐράνια λαμποκοπάει — ὦ θάμα — τὸ φεγγάρι· μέσα στὰ φύλλα πλέκονται χρυσά, θαρρεῖς, στεφάνια καὶ ὁ κάμπος πλέει μὲς στὸ μαργαριτάρι.

Ἀπόψε, πὼς φεγγεβολᾶς, φωτοπεριχυμένο, περήφανο μεγάλο, κινιάρισοι· ἄ! πὼς λαμπροστολιστηγες τὸ πῶνιζ σὺ θλιμμένο μὲς στῆς νυχτιάς τῆ θεία τῆ φωτοβούση!...

Στὴν ὥρα τὴν ἐκστατικὴ, μέσα στὸ φῶς τὸ γκρίζο, σκυφτό, πᾶνου ἀπ' τῶν τᾶφων τῆ χλωμάδα, ἔχωρο, ἀπόψε, σὲ θαρῶ καὶ ἀγνάντια σὲ ἀντικρύζω, σὰν ξωτικὴ, νυφιάτικη λαμπάδα.

ΑΓΗΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

Ίδρυτής και Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εκδότης και Διαχειριστής: ΧΡ. ΓΑΝΙΑΡΗΣ & ΣΙΑ

Ταχυϊκοί συντάκτες: ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, Γ. ΦΤΕΡΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνονται:

Χ. ΓΑΝΙΑΡΗΝ & ΣΙΑν Σοφοκλέους 3, ΚΟΡΗΝΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Γιά την Ελλάδα	δρ. 20	τό χρόνο.
	> 10	τό εξάμηνο.
	> 5	τό τρίμηνο.
Γιά την Άγγλία και Αίγυπτο	£ 1	τό χρόνο
	£ 0,10	τό εξάμηνο
Γιά την Αμερική	\$ 5	τό χρόνο
	\$ 3	τό εξάμηνο

Και γιά τα άλλα μέρη ανάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΣΟΙ παρακολούθησαν με κάποια προσοχή και αγάπη την Ίσαμε σήμερα μακρόχρονη ταχυϊκή του «Νουμά», στα πολιτικά μάλιστα ζητήματα, δε βρίσκουν καμιά ασυνέπεια στα «Φαινόμενα και Πράγματα» του περασμένου φύλλου, κανένα παραστράσιμα από τον ίδιο, τον τιμο δρόμο. Βενιζελικοί κι αντιβενιζελικοί μās συζητήσανε γιά τη στάση που κρατήσαμε σε μιά τόσο δύσκολη και μπερδεμένη περίσταση. Κανένα κατόρθωμα δεν κάναμε. Μόνο την αλήθεια πήραμε οδηγό μας στην κρίση μας, κι όταν παίρνεις οδηγό σου την αλήθεια, κανένα δε δυσχερασεις. Ένας λαός ύψωνεται σά δείξει πώς δε φοβάται την Αλήθεια, δογματίσει ο Ψυχάρης. Κι ο δικός μας ο λαός γιά να ύψωθεί πάνω από το έπιπεδο που τον έχουν κυλήσει τα προσωπικά κόμματα, πρέπει σιγά, σιγά ναρχίσει «να ύπαφέρει την αλήθεια», κατά τη φράση του μακαρίτη Περικλή Γιαννόπουλου. Σε τουτ θάν τονε βοηθήσαμε τό λαό μας όσο μπορούμε — κι αν πρόκειται άκόμα μερικέσ φορές να τον πιναόνομε.

ΚΑΛΑ θα κάμει, μα και είναι χρέος της αυτό, ή Κυβέρνηση, με μιά της Αστυνομική διάταξη, ναπαγορεύσει αίσθηρά να διαπομπεύεται τόνουα του Βασιλιά στους δρόμους. Τά: «Κουμπάρος μας», «Κώστος μας», άκόμα και τό «Ζήτω ο ούζος μας!», (γιατί Ίσαμε κει έχει φτάσει τό παραλήρημα του λαϊκού ένθουσιασμού), καταξενυτελλίζον όχι πιά τό άτομο, μα αυτή την ιδέα της βασιλείας, που όποιος την δρέγεται, χρωσάει να την κρατάει και ψηλά κι όχι νάν τη διαπομπεύει, ως είναι κι άθελά του.

ΑΔΙΚΑ και παράδικα ρήχημε μιά εφημερίδα του κ. Δίγκα γιά τη γλωσσολογική μεταρρύθμιση. Ο άνθρωπος δεν είχε πάρει χαμπάρι από δ.τι γινότανε γύρω του, δε φταίει και δεν ευθύνεται γιά τίποτα. Αυτός, ο καλύτερος άνθρωπος, είναι ύπουργός, όχι γιά να μεταρρυθμίσει, μα μοναχά γιά νάναι ύπουργός. Κι άπόδειξη, πώς άμα ήρθε από τη Θεσσαλονίκη και πήγανε, καθώς είχανε χρέος, οι καθηγητές του Πανεπιστήμιου να τονε συχαρούνε, πήγε μ'αυτούς κι ο καθηγητής κ. Ν. Πολίτης.

— Είναι από τους νεοδιορισθέντες καθηγητάς; ρώτησε σιγανόφωνα τον τμηματάρχη που του τον παρουσίασε. Τόσο ήξαιρε ο χριστιανός τί του γινότανε. Κάποτε, δηγούνται, πήγε, σάν ύπουργός της Παιδείας, σε κάποια αρχαιολογική έκδρομή, χωρίς... να ιδεί τις αρχαιότητες, γιατί τήρηξε στο φαγοπότι και στον ύπνο και δεν του περίσσεψε καιρός γιά τέπιες μικροδουλιές. Δαιμονίζόντε μάλιστα σάν πήγαιναν καμιά φορά (και πήγαιναν σπανιότατα) μες στα τριάμιση χρόνια της ύπουργείας του, δωδεκάμιση ώρες, λογαριάσανε, πώς συνεργαστήκανε μαζί του) γιά ύπηρεσιακά ζητήματα οι τμηματάρχη των «Καλών Τεχνών» και της Αρχαιολογίας:

— Πάλι τίποτα καλλιτεχνικά ζητήματα έχομε; τους ρωτούσε άκεφα μόλις τους έβλεπε.

Κάθε λοιπόν επίθεση εναντίο του είναι ύπεραδική. τατη.

ΕΝΑΣ παράφορος ένθικιστής μαύρισε τό Βενιζέλο, γιατί, λέει, πραγματοποίησε όλα τα ένθικα όνειρά!

— Μέ τί όνειρα θα ζήσω εγώ τώρα, που αυτός ο θεομπαχτής τα πραγματοποίησε όλα;

Δε ξαίρουμε — και που νάν τό ξαίρουμε; — αν σοβαρολογούσε ή αν κορόιδευε, ο άλιτήριος.

Κ' ένας άλλος πάλι μουρμούρης κ' ύποχοντριάκος, που όλα τα βλέπει από ιδιοσυγκρασία μαύρα, σχολιάζοντας τις έκλογές και τις συνέπειες που δάχουν, έλεγε:

— Και τώρα, Έλληνές μου, πλέομεν πλησιίστιο προς τό... παρελθόν!...

ΔΙΑ λόγους τυπικούς, ο πολύτιμος συνεργάτης μας Καρθαίος δεν μπορεί πιά ναχει τόνουα του στην προμεταπίδα του φύλλου ως ταχυϊκός συντάκτης του «Νουμά». Συνεργάτης μας μένει, και θα μένει πάντοτε, μα έπίσημα όχι. Ο συνταγματάρχης κ. Κλ. Λάκων, που είναι τό αληθινό τόνουα του Καρθαίου μας, ξαναμπάνει τώρα σ' ένεργον ύπηρεσιάν, καθώς λένε στο στρατό, κ' έτσι είναι ύποχρεωμένος να κρατήσει μερικούς τύπους. Άν κι ο χωρισμός μας είναι τυπικός κι αυτός, δεν μπορούμε να κρύψουμε τη λύπη μας, που θγαίνει ένα τέτιο βαρύ όνομα από τό ταχυϊκό έπιτελείο του «Νουμά», — ένα όνομα που τήχαμε όλοι μας κρυφό καμάρι, που στεκόμαστε πλάι του, αδερφωμένοι μ' αυτό, γιατί ο Καρθαίος μας δεν είναι μοναχά λόγιος ξεχωριστός, που με την καλοσυνείδητη και σοβαρή φιλολογική του εργασία πήρε τη θέση του πιά στα νεοελληνικά γράμματα, μα και άνθρωπος ξεχωριστός, που με τον ίδιο του χαρακτήρα και τις περισίαιες ψυχικές άρετές του, τιμάει και τό στρατό και την κοινωνία μας.

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

ΚΟΙΤΑΖΩ

Μήν ἀπορείτε πὺν ὁ % Χαντζήδης ξέχασε νὰ ἀναφέρει πὺς ὁ Βερναρδάκης πρῶτος δημοσίεψε τοῦ κοιτάζω τὴν παραγωγή ἀπὸ τὸ κοιτή. Φαίνεται τοῦ παίξει τέτια δυσάρεστα τὸ μνημονικό του κάποτες. Ἄς φέρομε ἕνα πρόχειρο παράδειγμα :

Στὴν Εἰσαγωγή τοῦ τῆς Νεοελληνικῆς Γραμματικῆς, σελ. 309 λέει :
ἄμε κάμε δουλειά σου (ἔτσι στὴν Κρήτη) — ἄμε καμουλειά σου (ἔτσι στὴν Κεφαλλονιά), — ἄμε καλειά σου (ἔτσι στὴν Ἀθήνα καὶ ἄλλους τόπους).

Ἐδῶ ξέχασε νὰ προστέσει πὺς ἡ παραγωγή ἀπὸ τὴν εἶναι τοῦ Λασκαράτου, πὺν τὸν Καυγᾶ λέει σὲ ὑποσημείωση :

«Καλειά μου» Κάτω δουλειά μου = κημλειά μου = καὶ τέλος πάντων καλειάμου.

Ἀφοῦ ὁ % Χ. θυμήθηκε νὰ πει ἔτσι στὴν Κεφαλλονιά, πὺς δὲ θυμήθηκε καὶ νὰ πει : ἔτσι ὁ Λασκαράτος ;

Ὅσο — εἰρήσθω ἐν παρόδῳ — καὶ ἀπὸ τὴν ἑτυμολογία πρέπει νὰ καταταχθεῖ μαζί με τὶς κάπως δύσκολες, ἀνελεήμων ὦ καὶ ἡλί. Γιατὶ ἄμε καλιά σου δὲ θὰ πει τίποτα ἄλλο, παρὰ ἄμε στὴν καλύβα σου, ἡ σύνταξη ὄντας κατὰ τὸ ἄμε σπῖτι σου. Δὲς στὰ Λεξικά τὴ λέξη καλιά.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΤΕΤΕΛΕΣΤΑΙ

Ὁ ἄνθρωπος στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμή στὴ μέση τοῦ δρόμου, σήκωσε τὰ μάτια του ψηλά, κάτι ἐμπορούρισε, καὶ προχώρησε. Ὁ οὐρανὸς εἶτανε δουρκομένος, σὰ δυὸ μάτια γιομάτα θλίψη. Σὲ λίγο ἡ βροχὴ ἀρχίνησε νὰ πέφτει. Ἀνάγια, ἀνάγια πρῶτα, σὰ σταλαγματιές δροσιάς γιὰ τὰ καφετὰ μέτωπα, ὕστερα πυκνὴ καὶ ὀρηκτικὰ, σὰ σπῖθι θανάτου γιὰ κάποια κἀθη. Τὰ νερὰ τῆς θάλασσας ποῦχανε πλημμυρίσει, τὸν ἔβρεχαν ἴσασε τὰ στραγάλια. Καὶ μέσα στὰ νερὰ πέτρες, γυαλιὰ, χαλίκια. Φύλλα μαρμαμένα τὸν ἔριχναν στὸ διάδα του. σὰν πεθαμένες ἐλπίδες. Περιπατοῦσε μὲλα ταῦτα. Ἄνθρωποι πλῆθος περνούσανε πέρα - δάθε. Δὲν ἔβλεπε τίποτα κείνος. Κάτι τρομερὸ τὸν τυραννοῦσε. Ποιὸς ξαίρει ! Ὑστερα, σὰ νὰ ξύπνησε ἀπὸ ἕνα ἀλλόκοτο ὄνειρο, κοίταξε ἐπίμονα γύρω του.

! — «Ποιόνε κλαῖς ἐσύ ;» ρώτησε ἀπότομα ἕνα διαβάτη.

— «Κανένα», τοῦ ἀπολογήθηκε ὁ ἄνθρωπος ξαφνιασμένος καὶ δισταχτικά.

— «Ψέματα ! Κλαῖς τὸν ἑαυτό σου», τοῦ ξανάειπε τραχύτερα.

Σὲ λίγο βρισκότανε σ' ἕνα καπηλειό. Λογῆς λογῆς ἄνθρωποι. εἶταν ἐκεῖ. Κανένας σκεδὸν δὲν τὸν εἶχε προσέξει. Εἶχε καθήσει σ' ἕνα ἀπόγωνο σκοτεινό. Καὶ κοίταξε. Κοίταγμα ἀόριστο καὶ ἔρηνητικό μαζί.

— «Τρέλλα !» μουρμούριζε κάθε τόσο.

Ὑστερα, σὰν ἐπαρέθηκε, γύρισε τὰ μάτια του στὸ κρᾶσι. Μιὰν ἀηδία ἀνάδωσαν τὰ χέλια του.

— «Τὶ μούρη θλιμένου βρυκόλακα...» εἶπε κάποιος σιγὰ σὰν τὸν παρατήρησε.

— «Γέλεισαι», τοῦ ἀπάντησε κείνος στὸν ἴδιο τόνο. «Μούρη, ναί, μὰ οὔτε θλιμένη, οὔτε χαρούμενη. Ἄμα σκοτώσεις τὸν ἑαυτό σου, τετέλεστα. Δὲν εἶναι βολετό νὰ βρυκολακιάσεις πιά».

Ὁ ἄλλος γύρισε κεῖθε.

— «Αὐτὸς σκότωσε τὸν ἑαυτό του...» φώναξε γελώντας.

— «Τὸ σιχαμένο, τὸν κακοῦργο !» μίλησαν ὅλοι. Λευκάδα. ΑΣΠΑΣ. ΓΚΙΝ.

ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΜΑΡΑ...

Μέσα στὴν κάμαρα, δρασκελώντας, περπατᾶει ἀπάνου κάτου, με φρουσκομένες ἀπ' τὸ αἷμα του τὰνάαμμένο τὶς φλέβες, με τὶς γροθιές του σφιγμένες...

Μεσάνυχτα, καὶ ἀντηχοῦν τὰ δῆματά του στοὺς τέσσερις τοίχους. Σκοτάδι, πῖσσα ἔξω, καὶ ἡ θάλασσα με τοὺς βράχους κατὰς χτυπιώταν, βογγαίει...

Στὴ διπλανὴ κάμαρα, στὸ κρεβάτι ξαπλωμένη, μιὰ γυναίκα.

Πάνου ἀπ' τὸ κόνισμα, στὸ πρόσωπό της, θαμπὸ φῶς εἶχνε ἡ καντήλα.

Ἡ γυναίκα, ἀκίνητη στὸ κρεβάτι, σὰν ἄψυχη.

Νιώθει νάντηχοῦνε στὴν ἄλλη κάμαρα τὰ βαρεῖα δῆματα, νὰ χώνουνται σὰ μαχαίρια στὰ στήθεα της, μὰ ἡ ἀναπνοή της εἶναι ἤσυχη.

Μέσα στὴν κάμαρα, σκύθει ἀπ' τ' ἀνοικτὸ παράθυρο καὶ γελᾶει σαρκαστικά καθὼς ἀκούει τὴ θάλασσα νὰ λυσσᾶει ἀπάνου στὰ βράχια.

Γιομάτος φρίκη ἀπ' τὰ σφουρίγματα τοῦ ἀγέρα, σπρώχνει τὰ δυὸ φύλλα τοῦ παραθυριοῦ, καὶ τὰ τζάμια γίνονται συντόμιμα.

Τὸ αἷμα κοκκινίζει τὶς σφιγμένες γροθιές του.

Στὴ διπλανὴ κάμαρα, ἡ γυναίκα ξαφνιαίνεται. Νιώθει τὰ σπασμένα τζάμια νὰ χώνουνται στὶς σάρκες της καὶ σὰν ἀκούει τὸ ἀπαῖσιο γέλιο τῆς ἄλλης κάμαρας, σπυμαζώνεται στὸ κρεβάτι της.

Δὲν ἀκούγεται κανένας κρότος μέσα σ' αὐτὴ τὴν κάμαρα, καὶ τῆς καντήλας τὸ γλυκὸ φῶς φωτίζει τὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας.

Μέσα στὴν κάμαρα, βουδὸς κάθεται στὸ κρεβάτι του, καὶ ὁ ἀγέρας φουσκῶντας ἀπ' τὸ σπασμένο παράθυρο, τοῦ ἀνεμίζει τὰ μαλλιά.

Αὐτὸς κοιτάζει τὴν αἰγὴ, γυμνὴ ἐκεῖ κάτου μες στὰραῖα σύννεφα.

Σηκώνεται, ζυγώνει τὸ παράθυρο, καὶ τώρα τὰ μάτια του δὲν πετοῦν σπῖδες.

Ἄνοιγει σιγὰ τὴν πόρτα, καὶ ἀνάλαφρη περπατησιὰ, κατεβαίνει τὴ σκάλα, καὶ τραβάει κατὰ τὴ θάλασσα, πρὸς τὸ μέρος τῆς αἰγῆς.

Στὴ διπλανὴ κάμαρα, ἡ γυναίκα πετάχτηκε πάνου σὰν ἀκουσε τᾶλαφρὰ δῆματα.

Ἡ καντήλα δὲ χύνει πιά φῶς.

Κ' ἡ γυναίκα, ἀκκοιμπάει στὸ παράθυρο, πὺν βλέπει πρὸς τὴ θάλασσα.

Πέρα ἐκείνος ὀλόρθος σ' ἕνα βράχο, με τὶς γροθιές στὴ μέση, κοιτάζει τὴν αἰγὴ.

Μέσα στὴν κάμαρα μπαίνει ἡ αἰγὴ.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΣΡΗΑΝΕ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

Ο ΠΑΛΑΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΤΣΑΚΗ

Στο ταχτικό του φιλολογικό χρονογράφημα που γράφει ο κ. Κ. Παλαμᾶς στο «Ἐμπρός», με τὸ ψηφίο W, μιλάει ἔτσι γιὰ τὸ Μητσάκη («Ἐμπρός», 11 Νοεμβρ. σελίς 1):

.. Ἄλλ' ὅ,τι περὶ τοῦ Καραϊσκάκη ἐγγράφη, συνοψίζεται καὶ συγκεντρῶται εἰς τὰς γραμμὰς ταύτας, τὰς ὁποίας ὑποκλέπτω ἀπὸ τὸ παλαιὸν «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Λεξικόν» τῶν κυρίων Μπαρτ καὶ Χίρστ :

«Ὁ Καραϊσκάκης κρίνεται ὡς τὸ γνησιώτερον τῶν τέκνων τῆς Ἐπαναστάσεως, ἀπὸ γενναίου, ἀλλ' ἀξέστου, ἀτιθάσσου καὶ περιορισμένων κατ' ἀρχὰς βλέψεων ἀπλοῦ κλέπτου ἐν αὐτῇ καὶ δι' αὐτῆς βαθμηδὸν διαμορφωθείς, ἀποκτήσας τὴν συνείδησιν καὶ τῶν προσόντων καὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῆς ἐθνικῆς ἐν γένει ἀποστολῆς του, ἀνυψωθείς καὶ τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν διάνοιαν καὶ δυναθεὶς νὰ ἀναδείξῃ εὐφυῆς δραστηριότητα, φιλοπατρίαν καὶ στρατηγικὴν τέχνην ἀληθῶς ἔκτακτον. Εἰκονίζεται δὲ ὡς ἰσχνός, νευρικός, φιλάσθενος, διαρκῶς πάσχων, ὡς ἐρρέθη, ἀδαμάστου ἐν τούτοις δυνάμεως ψυχῆς καὶ θελήσεως σιδηρᾶς, ὑπὲρ πάντα κακουχούμενος καὶ προκινδυνεύων, δεσφύμιος, βομολόχος, ὑβριστῆς καὶ φιλόδοξος, ἀλλ' ἀγαθὸς καὶ εὐγενῆς κατὰ βάθος, «ὅτε μὲν ἄγγελος, ὁτὲ δὲ διάβολος», ὅπως ἔλεγεν ὁ ἴδιος περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν μετεχειρίζετο τὴν αὐτόν. Κατὰ τὰς μάχας ἐφόρει, ὡς λέγεται, πάντοτε κόκκινον ντουλαμᾶν καὶ ἐκράτει βαρὺ ἀπελατήκι· συναπέφερε δὲ διαρκῶς μετ' αὐτοῦ τὴν περιφήμον ἐν τοῖς στρατοπέδοις γενομένην Μαριώ, νεοφώτιστον δηλ. κόρην, ἣν εἶχεν ἐρωμένην, ἐνδεδυμένην φουστανέλλαν ὡς ἀνὴρ καὶ πάνοπλον ἀκολουθοῦσαν πανταχοῦ αὐτόν».

Δὲν κρίνω δὲ ἄσκοπον νὰ σημειώσω ὅτι αἱ γραμμὲς αὗται εἶναι τὸ τέλος ἀρθροῦ περὶ τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ ὁποίου συντάκτης ὁ Μιχαὴλ Μητσάκης. Ἡ Ἐταιρεία «Τύπος» ἔκρινε καλὸν νὰ περισυλλέξῃ τὸ ἔργον τοῦ ἐξαιρετικῆς τεχνοτροπίας καὶ δυνάμεως λογοτέχνου, καὶ νὰ τὸ διασώσῃ ἀπὸ τὴν λήθην, εἰς τὴν ὁποίαν μοιραίως ἔβαινε. Ἦδη ἐξεδόθη ὁ πρῶτος τόμος τῶν «Φιλολογικῶν» τοῦ Μητσάκη, τακτοποιημένων καὶ φροντισμένων ἀπὸ τὸν κ. Δημ. Π. Ταγκόπουλον, φίλον καὶ θαυμαστὴν ἐκείνου, προτάξαντα τοῦ διβλίου ἀξιοσπουδάστους προλογικὰς σελίδας. Νομίζω ὅτι οἱ ἐκδόται τοῦ Μητσάκη δὲν θὰ λείψουν νὰ περιλάβουν εἰς τὸν ἐπόμενον τόμον καὶ τὸν «Καραϊσκάκη» του, χαρακτηριστικὸν τῆς εὐλυγίστου γραφίδος τοῦ ἀλυγίστου συγγραφέως.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

— Ὁ Παλαμᾶς....φουτουριστής.

Τὰ παρακάτω εἶναι παρμένα καὶ μεταφρασμένα ἀπὸ τὴν τριετήνη κριτικὴ τοῦ Ἀμερικανοῦ φουτουριστῆ κ. Lansan Cline γιὰ τὸν ποιητὴ Κωστῆ Παλαμᾶ, δημοσιευμένη μαζί με τὴν εἰκόνα του στὴν εἰδικὴ κυριακάτικη ἐκδοσὴ τῶν «Νέων» τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἡ κριτικὴ εἶναι γραμμένη ἀπ' ἀφορμὴ τῆς μετάφρασης τῆς «Ἀσάλευτης Ζωῆς» ἀπὸ τὸν κ. Αἰφ. Φουτρίδη.

— Νομίζω πὼς τὸ ἀνώτερο δῶρο ποὺ μᾶς προσφέρει ἡ ἐκδοσὴ τοῦ «Detroit Institute of Arts» καὶ ποὺ θὰ μείνῃ γιὰ ἐνθύμιον εἶναι ὁ τόμος «Ἀσάλευτη Ζωή» τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ, τοῦ μεγαλύτερου ποιητῆ τῆς σημερινῆς Ἑλλάδας. Ὁ Παλαμᾶς ἀπὸ φιλολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς ἀνίληψης παραβάλλεται μετὰ τὸν Ραμπιτρανάθ Ταγκόρ. Καὶ στοὺς δύο τὸ ὑποκειμενικὸ στοιχεῖο εἶναι πολὺ πῶς ἀξίω ἀπὸ τὸ ἀντικειμενικόν. Στὰ ἔργα τοὺς ζεῖ ἕνα βαθὺ θρησκευτικὸ αἰσθημα κάπως μελαγχολικόν, μετὰ πῶς σκοτεινὸν χρωματισμὸν στὸν Παλαμᾶ. Καὶ ὁ Ταγκόρ εἶναι σκεπτικιστῆς, μὰ ἡ σκέψη του τρέχει σ' ἀνθρώπινα, ἠθικὰ προβλήματα, ἐνῶ τοῦ Παλαμᾶ σὲ ἀόριστα, ἀνεξήγητα πνευματικὰ ζητήματα.

Φαίνεται μυστικοπαθὴς. Τὰ περισσότερα ἔργα του εἶναι ἀλληγορικὰ καὶ ξεφεύγουνε στὴν πρώτη καὶ δευτέρη ἀνάγνωση. Θέλουνε μελέτη. Μὰ ἂν τὰ ξεφαχνίσει κανένας, βρίσκει ἕνα δημιουργὸ μετὰ πολὺμορφες συγγήνησες, μετὰ λαμπερὴ εἰλικρίνεια, χωρὶς ἀτμόσφαιρα, χωρὶς χρῶμα.

Τὰ ἔργα του εἶναι πλούσια σὲ παραβολὰς ἀπ' τὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα, ἐχτὸς ἀπὸ τὸ «Πατριόες» ποὺ ἀρχινεῖ ὁ τόμος. Δὲν ἐκφράζουσι ἐμπνεύσεις καὶ τὰ ἦθη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, σπάνια περιγράφουσι κατὰ τῆς χώρας του. Εἶναι πολὺ ἀτομικά, ἀνεπηρέαστα. Ὁ Παλαμᾶς γίνεται σκεδὸν δικὸς μας ἂν μεταχειριστοῦ μετὰ δική μας παλέτα τὴς συνηθισμένης μεταφορῆς τῆς κλασσικῆς Μυθολογίας. Τὸ ἐγὼ του εἶναι πολὺ εὐρύτερο ἀπὸ τὴν χώρα του.

Εἶναι ἕνας φουτουριστῆς εἰδωλολάτρης, ἕνας προσκυνητῆς παλιᾶς λατρείας μετὰ λειτουργικὸ τυπικὸν ἐξευγενισμένο τῆς δυσδιαμονίας τῆς, ἐκδηλώνοντας τὴν πίστη του ὅχι μετὰ τὴν ἀυθάδεια τῆς θρησκείας του, μὰ μετὰ ἀξιοπρέπεια factum. Μᾶς προσφέρει σὲ ποιῆμα γιὰ τὸ θάνατον τοῦ παιδιοῦ του, τὴς πετούμενης δραμητικῆς ἰδιορρυθμίας τῆς φαντασίας τῆς νιότης του, τὴς ἀπογοήτεψες καὶ τὴς λύπες, τόσο εἰλικρινά, ὅσο καὶ τὴς ἐκστάσεις τῆς τωρινῆς ζωῆς του. Ἀφιερώνεται στὸ ὄραϊο καὶ στὴν ἀθανασία, στὸ δίκαιο καὶ στὸ παράνομον, στὸ θεῖον καὶ στὸ ἀγνωστο τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς καὶ προσπάθειας.

Ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδας, εἶναι πραγματικὰ πατριώτης. Πολλὰ ἔργα του ἔχουν θέμα καθαρὰ πατριωτικόν, ὅπου οἱ Ἕλληνες, μετὰ τὴ φυσικὴ τους διανοητικότητα καὶ ἰδιοσυγκρασία νιώθουν ἕνα καθαρὸν νασιοναλισμὸ ἀκριβῶς σ' αὐτὰ τὰ ἔργα του, ποὺ μᾶς προξενοῦν τὸ αἰσθημα τοῦ «διεθνούς».

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ ΓΙΑ ΔΕΣΙΜΟ

Φίλε Νουμά,

“Αν και δέν ανήκω στη σημερινή πολιτική μερίδα (δέν ξαίρω μπορεί νά μὴν ανήκω και σέ καμιά), ξχω χρέος νάν τ'ὀμολογήσω, σάν τίμιος άντρας, πὼς ἡ Κυβέρνηση φέρθηκε πολὺ τίμια και πολὺ πατριωτικά, ὡς τὴν ὥρα, και τὰ κατάφευε, δίχως πολὺν κόπο ἀληθινά, νά ἐπιβάλλει τὴν τάξη στοῦ μεθρημένο ἀπὸ τὸν ἐκλογικὸ θρίαμβο λαό. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια, και τῆς πρέπει ἕνας ἔπαινος, ἀκόμα κ' ἕνας θαυμασμός γι' αὐτό.

“Ὅπως χαλιναγώγησε ὁμως τὸ πλῆθος, δέν μπορεί νά χαλιναγωγήσει και μερικοὺς ἀφηνιασμένους δημοσιογράφους ; Νά, λ. χ. ὑπάρχει ἕνας τέτιος, πὸ συστηματικά δάβηκε νά ἐξερεθίζει κ' ἐξαγριώνει τὸν κόσμο μὲ τοὺς καθημερινούς ἐξωφρενισμούς του. Τῆ μιά μέρα γράφει πὼς ὄλ' οἱ σημερινοὶ ὑπουργοὶ πρέπει νά καρατομηθοῦν ἀμέσως και αὐθροεὶ σὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος, ἂν δέν κατορθώσουν σέ μιά βδομάδα νά μᾶς φέρουν τὸ Βασιλιά μας. Τὴν ἄλλη μέρα τσαμπουνάει πὼς νά μὴν ξεχνοῦμε πὼς βρισκόμαστε στοῦ Νοέμβρη και ἂν ἐμποδίσουμε (ποιοὶ νά ἐμποδίσουμε;) νᾶρθει ὁ Βασιλιάς μας, θά ἐπαναληφθοῦν τὰ Νοεμβριανά. Κ' ἔτσι, κάθε μέρα, ὁ ἀλιτήριος βρίσκει και κάτω νά τρομοκρατήσει τὸν κόσμο και νά πουλήσει φύλλα περισσότερα.

Ὁ Τολστόη παραπρότινε πὼς σέ μιά ἀπέραντη Ρωσία δέ βρισκότανε λίγο σκοινὶ νά τὸν κρεμάσουν ν' ἀγίασει. Ἔτσι και μεῖς ρωτοῦμε, σέ μιά Μεγάλη Ἑλλάδα εἶναι τόσο δύσκολο νά βρεθεῖ λίγο σκοινὶ νά δέσουν τὸν ἀφηνιασμένο αὐτὸν πατριώτη και νά συχάσει ὁ κόσμος ;

Μιά ἰδέα κ' αὐτὴ, και θροῦ πὼς ἀξίζει νάν τῆ μελετήσουν οἱ ἀριόδιοι.

Δικός σου
ΤΟΡΚΟΥΕΜΑΔΑΣ

ΝΙΑΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ

Φίλε Νουμά,

Ἐπειδὴ μὲς στίς σκοτοῦρες σου τίς πολλές μπορεί νά σοῦ ξεφυγε κάτω σημαντικὰ, σοῦ στέλνω μιά διαμαρτυρία, γιομάτη ζωὴ και θροσία, πὸν δημοσιεύτηκε στοῦ «Ριζοσπάστη» τῆς Πέμπτης (12 τοῦ Νοέμβρη), και πὸν ἀξίζει νά τιμηθεῖ, μπαίνοντας και στίς πολύτιμες στήλες σου. Ἡ διαμαρτυρία ἐπιγράφεται : «Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ», και εἶναι αὐτὴ :

Η ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Εἶναι, φαίνεται, πεπρωμένο, νά ξανάρθη σὴν ἐπιφάνεια μιά παλιά μας ὑπόθεση, λησμονημένη πιά, γιατί εἶχε σχεδὸν λυθεῖ, και πὸν τὴν εἶχαμε παρατήσει

γιὰ ἄλλα σπουδαιότερα πράματα τὸ περίφημο γλωσσικὸ ζήτημα. Οἱ περιωσμένοι ἀκόμη ἀντιπρόσωποι τῆς «καθαρευούσης», ἐπωφελοῦμενοι ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ μεταβολή, ξετρούπωσαν ἀπὸ τὰ καταρῦγιά τους, κατακλύζον τὸ ὑπουργεῖο και ζητοῦν νά ἐπιβάλλουν τυραννικά τίς ἀντιλήψεις τους. Τυραννικά, βέβαια. Γιατὶ ἡ ἀρνησις τῆς πραγματικότητος λέγεται τυραννία. Και πραγματικότης εἶναι σήμερα ὁ Δημοτικισμός. “Ὅλοι αὐτοὶ οἱ κύριοι δέν ανήκουν πιά σὴν πραγματικότητα, δέν ανήκουν στοῦ παρὸν ἢ στοῦ μέλλον τοῦ τόπου ανήκουν στοῦ παρελθόν, κινοῦνται «ιστορικά» δέν ἐπικοινωνοῦν πιά μὲ τὸν παλμό μας, δέ μᾶς ξέρουν, δέ μᾶς νοιώθουν· εἶναι οἱ πολὺ παλιοὶ καθηγητὲς μας, οἱ ὀπισθοδρομικοὶ, οἱ προϋστορικοὶ, οἱ ἀσύγχρονοι· δέν ξέρουν τίποτε δικό μας, τίποτε νεοελληνικό· δέν ξέρουν τὴν πρόσα μας, δέν ξέρουν τὴν ποιήσῃ μας ἀπὸ τὸν Κάλβο, μᾶς λένε, θά μάθετε μόνο μερικές ἀνορθογραφίες ! Εἶναι οἱ καταδικασμένοι ἀπὸ γονοὶ μᾶς κόφιας ἀριστοκρατίας, μᾶς ἀλεξοδουλείας», οἱ ἐμβρόντητοι μπροστά στοῦ στόμφο και σὴν σπουδνοφουσκα, τέλος οἱ βλαβεροὶ ὄνειροπόλοι ἐνὸς πνευματικὸῦ μας θανάτου.

Ἡ ἀγάτη τους πρὸς τὴν παλιά γλώσσα δέν εἶναι ἀποτέλεσμα ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ πνευματικῆς φτώχειας, μισοεισμοῦ και φανατισμοῦ. Γιατὶ πὼς εἶναι δυνατὸ μιά γλώσσα νά μὴν ἐξέλκηθῃ, νά μὴν ἀλλάξη, νά ἐπηρεασθῇ ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη, πὸν εἶναι ἕνας νόμος γενικός; Και ποῦ εἶναι τὸ τεχνητὸ ἰδίωμα; Αὐτὸ πὸν τάκοῦμε, πὸν ξυπνοῦμε, σκεπτόμαστε, ἀγαποῦμε, μισοῦμε, κοιμόμαστε και πεθαίνουμε μαζί του, ἢ αὐτὸ τὸ δικό τους, ἢ μοῖμια, ἢ μπαλασσομένη καθαρευούσα, πὸν μῆτε γράφεται, μῆτε μιλιέται, μῆτε χροιάζεται ; Και ποιοὶ ζητοῦν νά φέρουν σὴν ζωὴ μὲ τεχνητὰ μέσα τὸ περασμένο, τὸ ξεπεσμένο αὐτὸ γλωσσικὸ ἰδίωμα ;

Μὴν τοὺς ἀκούτε, μὴν τοὺς πιστεύετε : εἶναι οἱ παλιοὶ, οἱ περασμένοι μ' ἐμᾶς, μὲ τοὺς Νέους, εἶναι τὸ μέλλον. Κάθε τόπος προσέχει κ' ἀπενίξει τοὺς νέους. Και θά εἶναι πολὺ μικρὸ και πολὺ ὀλέθριο νά ἐπιβληθεῖ και νά ἐπικρατήσῃ ὁ ἀναρχιστικὸς τοῦς ἀκαδηματισμός. Θά εἶναι ὁ πνευματικὸς θάνατος, ὀλωσθιόλου ! Θά εἶναι τὸ τεχνικό, τὸ ἀφύσικο, τὸ ἀδύνατο, πὸν θά ξαναπέσει, θά ξαναγκρεμιστεῖ· δέν μπορεί νά σταθεῖ. Και τότε θά φτιάσουμε γλώσσα ἀβίαστη σὴν ἐξέλιξη τῆς, λυτρωμένη ἀπὸ ὑπερβολές κ' ἀκρότητες. Και θά φτιάσουμε Τέχνη, και θά φτιάσουμε Φιλολογία νέα, σημερινή, σύγχρονη, — ἀντὶ νά λατρεύουμε αἰωνίως τὰ παλιά πρότυπα, ὄχι γιὰ νά τὰ μιμηθοῦμε, ἀλλὰ γιὰ νά μᾶς σκλαβώσουν !

Ἡ γλώσσα θά τραθήξῃ τὸ δρόμο τῆς μὲ τοὺς περιορισμούς και μὲ τίς χειροπέδες, δέ θά κἀμουν τίποε ἄλλο, πρὰ νά τὴν ἀργοπορήσουν. Ἄλλὰ νά τὴν ἀλλάξουν, νά τὴ μετεμψυχώσουν, εἶναι ἀδύνατο. Γιατὶ ἡ ἐξέλιξη εἶναι νόμος, φυσικὸς νόμος.

Δίνος Καρζής, Κλέων Παρόχος, Γιάννης Κοκκινάκης, Τέλλος Ἄγρας, Σπ. Μόσχος, Ν. Νικολαΐδης, Φάνης Μιχαλόπουλος, Ἄγγελος Δόξας Θ. Δασκαρίδης κ.λ.π.

Ἔτσι πρέπει νά μιλοῦν τὰ νιάτα, — τὰ νιάτα τὰ ζωντανά.

Δικός σου
ΝΕΟΠΤΩΛΕΜΟΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ

«Εμπρός», λοιπόν, τούς μαλλιαρούς, Λαχανοκόρη,
(σπάρταξε !

Ἡ τελευταία μέρα τους—δὲν εἶναι ψέμα—χάραξε..
Μὰ τὴ γενναία σου καρδιά, τῆς μούχλας μέγα θράχο,
θὰ στέψουμε θριαμβικά μὲ λάχανο μονάχο.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ

ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ ("Ἐκδοση «Ἔγπος» 1919 Δρ. 3—
ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΜΟΣ Α' (Ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι
—Οἱ Ἄλυσίδες—Στὴν δξώπορτα). "Ἐκδο-
ση Ἐταιρίας «Ἔγπος» 1920. » 6—
ΠΑΛ.Ι ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ (Ρομάντζο) 1920 » 3—
Βρίσκονται στὸ «ΑΘΗΝΑ·Γ·ΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ»
— Ὅδὸς Σοφοκλέους 3. —

ΚΩΣΤΑ ΟΥΡΑΝΗ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ "ΤΥΠΟΣ,, ΔΡ. 5—

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

διὰ τούς κ. κ. Ὀδοντοίατρούς

Ὁ Οἶκος «LABARBERA» I. ΚΑΝΔΡΗ & Σια
ὁδὸς Σταδίου 3 γνωστοποιεῖ ὅτι ὁ ἐν Λονδίῳ οἶκον

CLADIUS ASH & CIE

ἀνέθεσεν αὐτῷ διὰ Συμβολαίου τὴν ἀποκλειστικὴν
πώλησιν καὶ ἀντιπροσωπεῖαν τῶν εἰδῶν του διὰ τὴν
Παλαιάν, Νέαν Ἑλλάδα καὶ Σμύρνην.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Τ. Ἀστραπ. Λάβαμε τὸ «Ἀγαίμα» καὶ τὴ «Μάγισσα
τῶν τραγουδιῶν».—κ. Σπ. Μουλ. Γιὰ πρώτη φορὰ καλὸ εἶναι
προσπάθεια νὰ βάζεις περισσότερὴ δράση καὶ λιγότερα κοινο-
τυπικά λόγια γιὰ σκοριασμένες ἰδεολογίας καὶ γιὰ κωινό-
γυρος ἐπιγυίους παραδείσους πού εἶναι εἰσβολὴ σὸ χαρτί, μὰ
δύσκολο στὴν πραγματικότητά.—κ. Ἐθῆ. Πῶς δὲν τὸ κατα-
λαβαίνεις ! ἡ διπλωματία μπορεῖ νὰ συνεργαστῇ μὲ τὴ δημο-
σιογραφία πολὺ καλὰ· μὲ τὴ φιλολογία ὁμως καθόλου. Τὸ πολὺ
πολὺ μπορεῖ νὰ τὰ τειράξῃ μὲ τὰ διάφορα εἶδη τῆς προπα-
γανδιστικῆς ψευτοφιλολογίας. Τὸ τραγοῦδι σου δεχ καὶ πολὺ
τεχνικὸ ὁ οὐθμὸς του, γιὰ μᾶς, ἀκατανόητος.—κ. Γ. Κατ.
Ναί, εἶπαι τὸ βάζουμε σὸ φάκελλο τῶν «δεχτῶν». Τὸ «κάποιος
χειμῶνας» δὲ μᾶς δόσει καὶ πολὺ. Καλύτερα θὰ ἔπαιες νὰ
μοῦσις τὴ λειμονιά πού κρύβει τὴν ὄψη τῆς καλῆς σου, παρὰ
ὀλίγη τὴν ἀνοίξη, ἀφοῦ μάλιστα—ἐν δὲ γελιάμασται—ἡ λει-
μονιά δὲ «φροντῶναι» τὴν ἀνοίξη, μόν' ἔχει τὰ φύλλα τῆς χει-
μῶνα καλοκαίρι.—κ. Π. Ἀβρ. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ μακαρίτη
Ντὸ Λαπαλῆς, εἶναι γνωστὸ πῶς : ἔβγα τέταρτο τῆς ὥρας πρὶν
πεθάνει ὁ ἄνθρωπος, βρισκται ἀκόμα στὴ ζωῆ. Κι' ἄλλος τό-
σος καρὸς, ἀπάνω κάτω, εἶναι πού λέμε σὲ δόσους μᾶς τιμοῦνε
μὲ τὴ συνεργασία τους : νὰ ἔχουνε ὑπομονή, γιὰτὶ πολλὰ τὰ
φαγιά καὶ μικρὸ τὸ τραπέζι.—κ. Ροξ. Ὁ ποιητὴς τοῦ «Ἰν-
ρισμοῦ» πού μᾶς στέλνεις, πρέπει νὰ ἔχη ποιητικὴ ψυχὴ ὁμως
αὐτοὶ οἱ στίχοι δὲ μᾶς δίδουνε νὰ ἐνοήσουμε τὴν κατάστασιν
δίχως προσπάθεια, ὅπως πρέπει νὰ κάνει καλὸ ἔργο. Δὲν
καταλαβαίνε κανεὶς πού βρισκται ὁ ποιητὴς : Βρίσκειται στὰ
ἔξω, καὶ βλέπει μὲ τὴ φαντασία τῆς εἰσῆς καὶ τὰ οὐράνια ;
Τότε τί εἶδος γυρῆσμος εἶναι ; μήπως εἶναι πόθος γυρῆ-
σμοῦ, δηλαδὴ νοσταλγία ; Ἡ μήπως ὁ ποιητὴς βρισκται σὸ
καράβι πού ζυγῶναι στὲς εἰσῆς, οὐράνια ; Ἡ μήπως ὁ
ποιητὴς μοῦσις καὶ γυρῆσαι στὰ ἔξω ; Καὶ πού τοῦ ἐπέσφαι
τὴ νόσθιν καὶ τὴν ἔγνοια οἱ ἔγνοιας, ἐλπίδες καὶ παλμοί ;
Ἐδῶ ἡ ἐκεί ; Καὶ πού θάρθει ἡ γειτονοποσία ; Ὅλα αὐτὰ
εἶναι οὐκρινάδες, καὶ μὴν ἀνοῦς ἐπιμένους πού λένε πῶς ἡ
ποίησιν πρέπει νὰναι οὐκρινή. Ἄλλη εἶναι κίνη ἡ οὐκρινάδα,
πού προφύεται ἀπὸ τὴν ἀσφαλία σὸ ἀίστημα καὶ πού δὲ γυ-
ρῶναι ξεκαθάρισμα.—κ. Ν. Ι. Κα. Λάβαμε τὸ «Κι' ἔπειτα
τί ;»—κ. Σ. Χ. Λάβαμε. Τὸ «Στὰ δάση τῆς Πατρίδας μου»
θὰ τὸ δώσουμε τοῦ Κ. Παρ.—κ. Η. Χ. Λάβαμε τὸ «Στὴ
Μάνα μου».—κ. Ἐμ. Σταμ. Ἐυχαριστοῦμε θὰ τὸ δημοσιέ-
ψουμε στὴν Σπ. Φιλ. ὁμως δὲν καταλάβαμε τὸν τίτλο : Ἐδ-
πατρίδος σὲ ποιητὴς. Πῶς εἶναι τὸ ἀγγλικὸ ;—κ. Βενελ. Λά-
βαμε τὴν «Ἀπαντήσῃ».—κ. Ἐβεν. Δεχτός κι' ὁ «Ἀντίλαλος».
Γιὰ τὴ δημοσίεψιν : ὑπομονή.—κ. Β. Παυλ. Δὲ λείπει ἡ χάρη
ἀπὸ τίς ἀναμνηστικὲς τριχες σου ὁμως δὲ βρισκουμε πῶς
ἔχουνε λογοτεχνικὴ ἀξία, ὅσως νὰ μποῦναι σὸ «Νουμᾶ». Τέτοιο
εἶδος μπορεῖ νὰ σταθῇ μιὰ χαρὰ σὲ κανένα εὐθυμοεισῆκο φύλλο
ἢ ἡμερολόγιο.—κ. Φρ. Πιτα. Λάβαμε τὴν «Ἀπογοίτση» καὶ
τὸ «Ἰατρί».—κ. κ. Τ. Μοσκ. καὶ Νιμψ. Θὰ εἰς ἀπαντήσουμε
σὸ ἄλλο φύλλο.—κ. Στ. Τὸ «Φθινόπωρο» τοῦ παρασμένου
φύλλου εἶναι τοῦ Γερμανοῦ ποιητῆ Fleischlen καὶ σὸ τρα-
γοῦδι «Διακονίση ἀγάπη» τοῦ Storm, ὁ ἔβδομος στίχος πρὶ-
πι νὰ διαβαστῇ :

Ἄχ, καὶ νῆμοννα ἔνα παιδι τοῦ βασιλιῆ.

ΤΑ ΔΥΟ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΑ

ΑΔΕΛΦΟΙ Β. & Μ. ΜΕΞΗ

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
21 - ΣΤΑΔΟΥ - 21

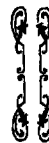
Τὸ καλλιτεχνικώτερο καπνοπωλεῖο τῶν Ἀθηνῶν.—Στολίδι ἀληθινὸ τῆς ὁδοῦ Σταδίου.—
Καπνὰ καὶ τσιγαρέτα ἀπαράμιλλα.—Καὶ ὁ κοσμαγάπητος Μελίτης.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
ΔΡ. 35,000,000

ΟΛΙΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ
ΔΡΑΧΜΑΙ
900,000,000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

ΣΥΝΔΙΟΙΚΗΤΑΙ: } ΑΛ. ΔΙΟΜΗΔΗΣ
 } Ι. ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

ΑΙΓΙΟΝ
ΑΓΡΙΝΙΟΝ
ΑΛΜΥΡΟΝ
ΑΜΦΙΣΣΑΝ
ΑΜΑΛΙΑΔΑ
ΑΡΤΑΝ
ΑΤΑΛΑΝΤΗΝ
ΒΟΛΟΝ
ΓΥΘΕΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΖΑΝΑΝ
ΖΑΚΥΝΘΟΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ
ΘΗΒΑΣ
ΘΗΡΑΝ
ΙΘΑΚΗΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ
ΚΑΛΑΜΑΣ
ΚΑΡΑΙΤΣΑΝ
ΚΕΡΚΥΡΑΝ
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ
ΚΟΡΙΝΘΟΝ
ΚΥΜΗΝ
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΝ
ΚΥΘΗΡΑ
ΛΑΜΙΑΝ
ΛΑΡΙΣΣΑΝ
ΛΕΒΑΔΕΙΑΝ

ΛΕΥΚΑΔΑ
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΝ
ΜΕΣΣΟΛΟΓΙΟΝ
ΜΕΣΣΗΝΗΝ
ΝΑΥΠΑΚΤΟΝ
ΠΑΞΟΥΣ
ΠΑΤΡΑΣ
ΠΕΙΡΑΙΑ
ΠΥΛΟΝ
ΠΥΡΓΟΝ
ΣΠΑΡΤΗΝ
ΣΥΡΟΝ
ΤΡΙΚΚΑΛΑ
ΤΡΙΠΟΛΙΝ
ΧΑΛΚΙΔΑ